

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.542/2010/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. október 28. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A rablás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 16.B.34234/2009/12. számú ítéletét és a Fővárosi Bíróság 27.Bf.8387/2009/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 4150.- (négyezer-egyszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2009. június 16. napján kihirdetett 16.B.34234/2009/12. számú ítéletével a terhelt bűnösségét rablás büntetében (Btk. 321. § (1) bekezdés) állapította meg. Ezért őt - mint különös visszaesőt - 3 évi és 6 hónapi börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. A bíróság megszüntette a Pesti Központi Kerületi Bíróság 21.Fkf.8624/2005/2. számú ítélete vonatkozásában a feltételes szabadságot. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, valamint a járulékos kérdésekről.

Az elsőfokú bíróság ítéletének - a másodfokú bíróság által kiegészített - tényállása szerint a terhelt a kora délutáni órákban egy több emeletes ház lépcsőházába azzal a szándékkal követte a 13 és fél éves sértettet, hogy tőle értékkel bíró dolgot szerezzen. A terhelt megfogta a sértett kabátját, és "Hé, add ide a telefonodat" felszólítással, majd kicsit hangosabban a "gyorsan" kifejezést használva, mobiltelefonjának átadását követelte. Az életkori és testi adottságokból adódóan fölényben lévő terhelt határozott és kitartó fellépésének hatására a megfélemlített sértett átadta 10 000.- forintot érő mobiltelefonját, amellyel a terhelt a helyszínről eltávozott. A terheltet a közelben a rendőrök elfogták. Előkerült az általa egy kocsi alá rejtett mobiltelefon - a benne lévő SIM kártya kivételével, amelyet a terhelt eldobott -, így a cselekménnyel okozott kár részben megtérült.

Az elsőfokú bíróság határozatának indokolásában kifejtette, hogy a terhelt a gyermekkorú sértettet a lépcsőházban szólította fel a telefonja átadására, ahol nem bízhatott abban, hogy kívülálló személytől segítséget kaphat. A terhelt határozott fellépése, fizikai erőfölénye a nála fiatalabb, gyengébb fizikumú sértett akarátát megtörte, aki fenyegetett helyzetéből csak a telefon átadásával szabadulhatott. Ezért a bíróság a terhelt bűnösségét rablás büntetnében állapította meg.

A másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság a 2009. október 8. napján jogerős 27.Bf.8387/2009/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A terhelt cselekményét zsarolás büntetnének (Btk. 323. § (1) bekezdés) minősítette, a börtönbüntetését 2 év 10 hónapra enyhítette.

A másodfokú bíróságnak a cselekmény eltérő jogi minősítése kapcsán rögzített álláspontja szerint a terhelt a sértett telefonjának megszerzése érdekében a rablás büntetnének megvalósításához szükséges erőszakot, illetőleg élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést nem alkalmazott. A megismételt, nyomatékos felszólítás az életkoránál fogva gyengébb sértett esetében - figyelemmel az elkövetés helyszínére - arra volt alkalmas, hogy a sértettben komoly félelmet keltsen, ezért tanúsított a terhelt akarátának megfelelő magatartást.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt (Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja), amelyben a terhére rótt büntett törvénysértő anyagi jogi értékelését sérelmezte. Álláspontja szerint a sértett önként adta át mobiltelefonját. Érvelése szerint a helyes minősítés - a sértettel szemben alkalmazott erőszak, fenyegetés hiányában - nem zsarolás büntette, hanem lopás vétsége (Btk.316. § (1) bekezdés). Ezért a bűncselekmény helyes minősítésének megfelelően a büntetés enyhítését kérte.

A Legfőbb Ügyészség BF.1677/2010. számú írásbeli nyilatkozatában - és képviselője a nyilvános ülésen - a felülvizsgálati indítványt a mobiltelefon önkéntes átadására hivatkozó részében a törvényben kizártnak, a cselekmény jogi minősítését érintő kifogások alaptalanságára utalva, a megtámadott határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A terhelt kirendelt védője a nyilvános ülésen - utalva a másodfokú bíróságnak a közvetlenség folytán tett azon megállapítására, hogy a terhelt testi adottságai feltűnően erősnek nem tekinthetők - az írásbeli indítvánnyal egyezően szólalt fel. Indítványozta a megtámadott határozatok megváltoztatását, az elbírált cselekmény lopás vétségének minősítését és lényegesen enyhébb büntetés kiszabását.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, ezért annak csak a törvényben tételesen meghatározott okokból (Be. 416. § /1/ bekezdése) van helye.

A Be. 423. § (1) bekezdésének kötelező előírása, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó.

Ezzel szemben a terhelt indítványában - és a nyilvános ülésen felszólalásában - a tényállást támadta, amikor arra hivatkozott, hogy a sértett a mobiltelefonját nem fenyegetés hatására, hanem önként adta át.

A fentebb kifejtettekkel következően az indítvány a tényállást támadó, illetve attól eltérő tényekre alapozott részében a törvénytől fogva kizárt.

A Legfelsőbb Bíróság - a felülvizsgált ítélet tényeit alapul véve - a felülvizsgálati indítvány anyagi jogi kifogásait is alaptalannak találta. E körben mindenben osztotta a Legfőbb Ügyészség álláspontját.

A Btk. 323. §-ának (1) bekezdésében meghatározott zsarolás büntetést az követi el, aki jogtalan haszonszerzés végett más erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszeríti, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, és ezzel kárt okoz.

A felülvizsgált ítélet tényállása szerint az erőfölényben lévő a terhelt a gyermekkorú sértett után ment, az elhagyott lépcsőházban mellé állt, és a kabátját megfogva telefonja átadására szólította fel. Az általa teremtett helyzetet az életkoránál fogva védtelenebb sértett fenyegetésként élte meg. Megijedt és ennek hatására - olyat

tett, amire önként nem lett volna hajlandó - odaadta vagyoni értékkel bíró mobiltelefonját a terheltnek.

Mindezeket a körülményeket értékelve a Legfelsőbb Bíróság helytállónak találta a másodfokú bíróság ítéletének a cselekmény minősítését illető jogi álláspontját: a terhelt által alkalmazott és a sértettet kényszerítő fenyegetés a zsarolás büntette (Btk. 323. § (1) bekezdés) megvalósítására alkalmas.

Miután a Legfelsőbb anyagi jogi szabálysértést nem állapított meg, a Be. 426. § alapján a megtámadott határozatokat hatályukban fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban a kirendelt védő díjaként felmerült bűnügyi költséget a Be. 429. § (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatit a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az ismételt felülvizsgálati indítvány benyújtásának tilalmával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság a Be. 421. § (3) bekezdése alapján mellőzheti.

Budapest, 2010. október 28.

Dr. Schäfer Annamária s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Kiss Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző
Kné